

A Fővárosi Ítéltábla a ... Ügyvédi Iroda által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek dr. ... kamarai jogtanácsos által képviselt ... alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. december 17-én meghozott 6.G. 41.922/2019/13. számú ítélete ellen a felperes által 14. sorszámon benyújtott fellebbezés alapján - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;
kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét - melyben a 2009. június 25-én megkötött ... számú kölcsönszerződés Általános Szerződési Feltételeinek (ÁSZF) 7. és 7/A. pontjai, valamint az egyedi szerződés svájci frank-LIBOR és svájci frank árfolyam szövegrészeket tartalmazó rendelkezése tisztességtelenségének megállapítása miatt a szerződés érvénytelenségének a megállapítását és a felperes részére 16.290 forint kiadását kérte - elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 38.100 forint perköltséget.
- [2] Keresetét az 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 209. § (1) és (4) bekezdéseire alapította, hivatkozott arra is, hogy az 1996. évi CXII. törvény (rHpt.) 203. § (6) és (7) bekezdései szerint a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, ezt az ügyfél aláírásával igazolja, ennek hiányában a kikötés a rPtk. 200. § (2) bekezdése alapján semmis. Állította, hogy a perben nincsen olyan okirat, melyből megállapítható az árfolyamkockázat ismertetése és hatása a törlesztőrészletre, az ÁSZF-t nem írta alá. A támadott kikötések a 93/13/EK irányelvbe (Irányelv) és a 2008/48/EK irányelvbe (EK irányelv) ütköznek.
- [3] Az alperes az érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, mivel a kockázatfeltárás a jogszabály által előírt módon megtörtént.
- [4] Az elsőfokú bíróság a határozata indokolásában megállapította, hogy a felek között a rPtk. 523. § (1) bekezdése szerint minősülő fogyasztási kölcsönszerződés jött létre, amely deviza alapú szerződés, a főszolgáltatásának része az árfolyamkockázat, az alperes által készített elszámolás felülvizsgálatnak minősül. A 2014. évi XL. törvény 37. § (1) bekezdése értelmében a per megszüntetésének nem volt helye, ezért a keresetet érdemben bírálta el.

- [5] A 6/2013. számú PJE határozatra és a 2/2014. PJE határozat I. pontjára hivatkozással arra a következtetésre jutott, hogy a kockázat telepítését a szerződéstípus általános szabálya, a rPtk. tartalmazta, a felek általánostól eltérő tartalmú megállapodására nem volt peradat, arra a peres felek sem hivatkoztak.
- [6] A rPtk. 523. § (1) bekezdése alapján a felperes fogyasztónak abból kellett kiindulnia, hogy a kölcsön átvételét követően minden fizetnivaló őt terheli, azt kellett vizsgálnia, hogy a hitelező vállalt-e részt a törlesztéskor kizárólag az adóst terhelő fizetési kötelezettségéből, például az árfolyamkockázat körében az adós törlesztési kötelezettségének a korlátozása útján.
- [7] A szerződő felek szolgáltatásának és ellenszolgáltatásának keretét a magánjog jelöli ki, a fogyasztóra irányuló védelem e kereten belül mozoghat. A fogyasztót megillető többlet tájékoztatást ezen magánjogi korlátok között kell megvizsgálni, mivel a résztvevők hitelezői és adósi szerepe az ügyletben érinthetetlen, a fogyasztóvédelmi szabályok azt cizellálják, de nem írják át. A rPtk. 523. § (1) bekezdése és a rPtk. 231. § (2) bekezdése mellett a kockázatvállalás korlátlanúsága eleve adott magánjogi szabály volt, a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozás korlátlanúsága a fogyasztóvédelmi tájékoztatás körébe tartozott.
- [8] Az 1952. évi III. törvény (rPp.) 164. § (1) bekezdése alapján a jelen perben a 2/2014. PJE határozat III. pontjára is figyelemmel az alperesnek azt kellett bizonyítania, hogy az adósnak az árfolyamkockázatra vonatkozóan a rPtk. 205. § (3) bekezdésének, a rHpt. 203. § (6) és (7) bekezdéseinek és a 2/2014. PJE határozatnak megfelelő tájékoztatást megadta. A tájékoztató időbeliségével összefüggő, az Európai Unió Bírósága (EUB) C-26/2013. számú ítéletén alapuló érveléssel kifejtette, hogy a fogyasztó számára a szerződési nyilatkozat előtti szükséges mérlegelési időt maga a fogyasztó szabja meg, aki a tájékoztatást követően akkor írja alá a szerződési nyilatkozatát, ha a világos és érthető tájékoztatásba foglaltakat mérlegre téve döntött. A jogszabály, az ahhoz kapcsolódó jogegységi határozatok, az EUB döntései nem tartalmazznak olyan előírást, hogy a tájékoztatásnak időben meg kell előznie és mennyivel kell megelőznie a szerződés megkötését
- [9] A felperes keresete alapján azt kellett vizsgálnia, hogy a tájékoztatás kiterjedt-e az árfolyamváltozás lehetőségére és arra, hogy annak milyen hatása van a törlesztő részletekre.
- [10] Az EUB C-227/2018. számú ügyben hozott döntést felhívta és kiemelte, hogy azt kellett vizsgálni, hogy a fogyasztó számára felismerhető volt-e: a futamidő alatt az érintett deviza forinthez viszonyított mindenkor árfolyamának figyelembe vételével számított részletet kell fizetnie; az árfolyamváltozás külső körülmények függvénye, melyek a hitel futamideje alatt bármikor reálisan bekövetkezhetnek; ez a forinthez képest a fogyasztóra nézve fokozott kockázattal jár, mert fizetési kötelezettsége korlátlanul emelkedhet; az árfolyamváltozás kockázatát a forinthez képest kedvezőbb kamatmérték ellenében vállalja (6/2013. PJE, 2/2014. PJE., EUB C-26/13. számú határozat).
- [11] Megállapította, hogy a felek 2009. június 9-én írásba foglalták, hogy a felperes megismerte a gépjármű finanszírozási tájékoztatóban szereplő hitelezői tájékoztatást, mely az árfolyamkockázat körében az árfolyamváltozás lehetőségére, annak részletekre gyakorolt hatására és arra is kitért, hogy mindezt az adós korlátozás nélkül viseli, a tájékoztatás világos, érthető megfogalmazású volt. A felperes által is aláírt kölcsönszerződés egyedi része egyértelműen megjelölte, hogy a perbeli szerződés deviza alapú, a törlesztő részlet a svájci frank árfolyama, továbbá a svájci frank és a LIBOR változásának következtében változik. A szerződés ezen részéből az átlagos fogyasztó

számára is érthető, hogy az árfolyam változása kihat a fizetési kötelezettségére és az árfolyamváltozásból adódó törlesztő részlet változás mértékét ő köteles megfizetni a számára kedvezőtlen irányú változás esetén.

- [12] Megállapította továbbá, hogy a keresettel támadott kikötés egyedi részében önállóan is megfelelő árfolyamkockázati tájékoztatást tartalmazott, így az adós nem kényszerült arra, hogy több rendelkezés együttes értelmezésével következtessen ki a tájékoztatás tartalmát.
- [13] Az ÁSZF 7. pontjában szerepel, hogy az árfolyamváltozás hatására az adós törlesztési kötelezettsége, számára kedvezőtlen irányú változás esetén megnövekszik. Ugyanezen feltétel tartalmazza, hogy az adósra terhesnek mutató árfolyam különbözetet a hitelező az adósra terheli. Abból a rendelkezésből, hogy a bekövetkezett árfolyam növekedés eredményét, az árfolyam különbözetét az adósnak meg kell fizetnie, világosan következik, hogy az adóst terheli a változás következménye. A szerződés erre vonatkozóan nem tartalmaz korlátot, ebből egyértelműen megállapítható a fogyasztó számára, hogy minden rá nézve hátrányos változás következménye korlátozás nélkül őt terheli. Ugyanez a kikötés kifejezetten utal arra is, hogy az árfolyamváltozás következményét nemcsak az adott részletre, de a teljes hátralévő tőke tartozásra vonatkozóan is figyelembe veszi a hitelező, és rögzíti a teljes hátralévő tőke tartozásra eső árfolyamkülönbözetnek a kiszámítási módját is.
- [14] A 6/2013. PJE határozat indokolásában foglaltakra figyelemmel a tájékoztatásnak nem kellett kiterjednie a deviza árfolyam változásának az irányára és a mértéke. A hitelezőnek arra vonatkozóan sem kellett tájékoztatást adnia, hogy az árfolyammozgás milyen piaci mechanizmus és egyéb körülmények hatására alakul.
- [15] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a perbeli alperesi tájékoztatás megfelelt a 2/2014. PJE határozatban meghatározott követelményeknek, abból a fogyasztó számára felismerhető volt, hogy az árfolyam kedvezőtlen változása esetén a fizetendő részek megemelkednek, és ez az adóst terheli. A támadott kikötések tartalma világos, érthető, az a szerződés további tartalmával együtt és önállóan vizsgálva is megfelel a törvényi követelményeknek. A felperes az alperestől kapott egyértelmű és világos tájékoztatására tekintettel nem gondolhatta azt alappal, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy hogy az őt korlátozott mértékben terhelne. A felperes számára egyértelműen felismerhető, világosan érthető volt, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának nincsen felső határa, így a támadott kikötés tisztességtelensége nem volt megállapítható, ezért a keresetet elutasította.
- [16] Rögzítette továbbá, hogy az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás nem rendelkezik a feleknek a szerződésből fakadó jogairól, ezért a rPtk. 209. § (1) bekezdése szerinti tisztességtelensége fel sem merülhet; magának az árfolyamkockázat adósra történő áthárításának - mint fő szolgáltatás körébe tartozó rendelkezésnek - vizsgálható a tisztességtelensége, amennyiben a kikötés nem világos és érthető. Amennyiben a tájékoztatás az EUB C-26/13., C-186/16. és C-51/17. számú döntéseinek megfelelően kiterjedt arra, hogy a kedvezőtlen árfolyamváltozás lehetősége reálisan fennáll, amit teljes egészében a fogyasztónak kell viselnie és ennek nincs felső határa, úgy az átlagosan körülbekötött fogyasztó számára az árfolyamkockázat gazdasági következményei felismerhetők.
- [17] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte elsődlegesen annak megváltoztatását és közbenső ítélettel a teljes szerződés érvénytelenségének a megállapítását, elszámolás lefolytatása érdekében a hatályon kívül helyezését; másodlagosan feltáratlanság miatt a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását.

- [18] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a rPp. 213. §-a, a rHpt. 203. § (6) és (7) bekezdései, az EK Irányelv, a rPtk. 205. § (3) bekezdése, 205/C. §-a, 209. § (1) és (4) bekezdései, a 2/2014. PJE határozat 3. pontja, az EUB C-51/17., C-26/13., C-186/16., C-227/18. számú ítéletei, az Alaptörvény R. cikk (2) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése megsértésével hozta meg az ítéletét.
- [19] Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság tévesen rögzítette; a szerződéskötés előtt megállapodásba foglalták a felek, hogy a felperes megismerte a gépjárműfinanszírozási tájékoztatóban foglalt hitelezői tájékoztatást, mivel az nem felel meg a rPp. 196. § (1) bekezdés d) pontja előírásainak, így a magánokirat kötelező tartalmi feltételeinek, az nincs a gazdálkodó szervezet által szabályszerűen aláírva és az sem állapítható meg belőle, hogy az valóban az alperes szerződés megkötésekor meglévő tájékoztatója. Az ÁSZF 7. és 7/A. pontjai a rHpt. 203. § (6) és (7) bekezdéseibe ütköznek, mert nincs aláírva és nem tartalmazza az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztő részletre.
- [20] Továbbra is állította, a szerződés megkötése előtt kellő időben nem kapott az alperestől a rHpt. 203. § (6) és (7) bekezdéseiben, a 2/2014. PJE határozatban, az EUB C-51/17. számú ítéletében meghatározott követelményeknek megfelelő tájékoztatást az árfolyamkockázatról, valamint nincs a perben ilyen kockázatfeltáró nyilatkozat. Elsődlegesen a rHpt. 203. § (6) és (7) bekezdéseibe ütközés miatt a szerződés rPtk. 200. § (2) bekezdése alapján fennálló semmisségét állította; másodlagosan azt, hogy a szerződési feltételek a rPtk. 209. § (1) és (4) bekezdései alapján tisztességtelenek, mivel értelmezhetetlen szerződési feltételek alapján terheli ki az alperes az árfolyam-különbözetet, a tájékoztatás tartalmát csak kikövetkeztetni lehet több szerződéses rendelkezés együttes értelmezéséből. A támadott szerződési feltételek azért tisztességtelenek, mert az árfolyamkockázat fogyasztóra hárításával a szerződéses egyensúlyt úgy torzítják el az alperes javára, hogy azokból az átlagos fogyasztó számára a rPtk. 207. §-a szerinti, a szavak általánosan elfogadott jelentése alapján történő értelmezéssel nem derül ki, hogy az árfolyamkülönbözet-fizetési kötelezettség kizárólag őt terheli, és az korlátlanul emelkedhet.
- [21] Hangsúlyozta, az alperesi kockázatfeltáró nyilatkozat nem felel meg az EUB C-51/17. számú ítélet 74. pontjában foglaltaknak, mert nem tartalmazza azt, hogy a forint súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének milyen hatása van a törlesztőrészletre; nem felel meg az ítélet 75. pontjának sem, mert nem tartalmazza azt, hogy a szerződés teljesítése a felperes számára nehezen viselhetővé válhat; nem teljesültek az ítélet 76. pontjában meghatározott követelmények sem, mert a felperes a szerződést nem kapta meg kellő időben, így nem volt lehetősége arra, hogy a kockázatokat alaposan át tudja értékelni; az ítélet 78. pontjában foglaltak sem valósultak meg, mert a neki átadott okiratok átolvasásából a felperes képtelen volt felismerni azt, hogy a forint leértékelődése milyen gazdasági következményekkel jár a pénzügyi kötelezettségei teljesíthetősége tekintetében. Ezzel összefüggésben a felperes a Fővárosi Ítéltábla eseti döntéseire, valamint a BDT2019. 4090. számú határozatra is utalt.
- [22] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben marasztalását.
- [23] A 2009. június 25-én aláírt kockázatfeltáró nyilatkozatra hivatkozott, amelyben a szerződéskötést megelőzően tájékoztatta a felperest az árfolyamkockázat viseléséről. Állította, hogy ebből egyértelműen megállapítható, a felperes kellő időben és megfelelő tájékoztatást kapott a devizaalapú szerződések jellemzőiről és a törlesztőrészlet változásának lehetőségéről, így az alperes a tájékoztatási kötelezettségének eleget tett. A 2/2014. PJE határozat III. 1. pontja értelmében a felperesnek kellett volna ezért azt bizonyítania, hogy az alperes által csatolt írásbeli bizonyítékok ellenére a tájékoztatás nem volt világos és érthető. Az elsőfokú eljárás során előadottakat

megismételve részletesen bemutatta, hogy milyen tájékoztatások álltak a felperes rendelkezésére a szerződéskötést megelőzően. Az egyedi kölcsönszerződés is választ adott az árfolyamkockázattal kapcsolatban feltehető leglényegesebb kérdésekre, mivel a kölcsönszerződés egyedi része tartalmazta és módosította az ÁSZF 7. pontját, így ezen rendelkezéseket is szükségszerűen elolvasta a felperes a szerződés aláírása előtt és ezek megértését is igazolta a szerződés aláírásával. Előadta azt is, hogy a felperes 2016. június 1-jén eleget tett a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségének, a szerződés teljesítéssel megszűnt a peres felek között, így a felperes olyan szerződés, illetve olyan szerződési feltételek tisztességtelenségének a megállapítását kéri, amely a felek között már nem hatályos.

- [24] A Fővárosi Ítéltábla a felperes fellebbezését a 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 29. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [25] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelmében bírálta felül, mivel nem volt jogorvoslati kérelemmel támadott, jogerőre emelkedett része.
- [26] A fellebbezés nem alapos.
- [27] Az elsőfokú bíróság a tényállást a kereset elbírálásához szükséges mértékben feltárta, a bizonyítási teherre vonatkozó rPp. 3. § (3) bekezdés szerinti tájékoztatási kötelezettségének a 6.G.42.175/2018/8-I. számú végzésében eleget tett, ennek alapján a további nyilatkozataik megtételére a 6.G.41.922/2019/2-I. számú végzésében is felhívta a feleket. A Fővárosi Ítéltábla nem észlelt és a felperes sem jelölt meg olyan konkrét eljárási szabálysértést, amely a rPp. 252. § (2) vagy (3) bekezdései szerint alapul szolgálna az ítélet hatályon kívül helyezésére.
- [28] Hatályon kívül helyezésre alapul szolgáló ok hiányában a Fővárosi Ítéltábla érdemben bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét.
- [29] A felperes a keresetében azért kérte a perbeli kölcsönszerződés érvénytelenségének a megállapítását, mert álláspontja szerint nem kapott az árfolyamkockázat viseléséről világos és érthető tájékoztatást.
- [30] A Fővárosi Ítéltábla a felterjesztett iratokból megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyesen vont le következtetést arra, hogy a szerződés rendelkezései és a szerződés aláírását megelőzően a felperes által szintén aláírt kockázatfeltáró nyilatkozat világos és érthető tájékoztatást nyújtott a deviza árfolyamváltozás kockázatairól, arról, hogy az árfolyamváltozás kockázata korlátozás nélkül az adóst terheli, ezért a kockázatot a felperesre telepítő rendelkezések tisztességtelensége nem vizsgálható. Azt is helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a támadott kikötések megfeleltek a jogszabályi előírásnak.
- [31] A Fővárosi Ítéltábla nagyjából egyetértett az elsőfokú ítélet indokolásában foglaltakkal, a felperes fellebbezésére tekintettel a következők rögzítését tartja szükségesnek.
- [32] A rHpt. 203. § (6) és (7) bekezdéseire és ezzel összefüggésben a rPtk. 200. § (2) bekezdésére alapított kereseti hivatkozás kapcsán a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a rHpt. perbeli szerződés megkötésekor - 2009. június 25-én - hatályos 203. §-ának (7) bekezdése nem volt, a felperes által felhívott tartalmú (6) és (7) bekezdések szerinti rendelkezések 2010. január 1-jétől hatályos rendelkezései a hivatkozott jogszabálynak. A szerződéskötéskor hatályos - árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatással kapcsolatos - rendelkezéseket a rHpt. 203. § (4) és (5)

bekezdései tartalmazták, ennek értelmében a fogyasztónak minősülő ügyféllel kötendő, devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja. A kockázatteltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztő részletre.

- [33] Tévesen hivatkozott a felperes már az elsőfokú eljárás során és a fellebbezésében is arra, hogy az alperes az árfolyamváltozással kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségét a szerződéskötést megelőzően nem teljesítette, mivel okirattal igazolt, hogy a felperes a szerződéskötés napján aláírta a külön okiratba foglalt „Kockázatteltáró nyilatkozat és tájékoztató a Központi Hitelinformációs Rendszerről” című nyilatkozatot is, amely pontosan, a valóságnak megfelelően tartalmazza az árfolyamváltozásnak a törlesztőrészletre gyakorolt hatását és emiatt a gyakori törlesztő részlet változás lehetőségét. Az alperes tehát a jogszabályoknak megfelelően járt el, a rHpt. által előírt tájékoztatási kötelezettségét nem sértette meg. Rámutat ugyanakkor a Fővárosi Ítéltábla arra, hogy ennek a kötelezettségnek az esetleges megsértése sem jelentené azt, hogy a szerződés vagy annak egy része a rPtk. 200. § (2) bekezdése alapján jogszabályba ütközés miatt semmis lenne. Alaptalan volt tehát a felperes rPtk. 200. § (2) bekezdésére alapított fellebbezési kérelme, mivel a felhívott jogszabálysértés nem volt megállapítható.
- [34] A Fővárosi Ítéltábla a deviza árfolyamkockázatának áthárítása tisztességtelenségére alapított kereseti és fellebbezési kérelem kapcsán az alábbiakat fejt ki.
- [35] Deviza alapú kölcsönszerződés esetén - a 6/2013. számú PJE határozat 1. pontjában és annak indoklásában foglaltakra is figyelemmel - a jogviszony természetéből adódik a kölcsön devizaalapúságának szükségszerű következménye az, hogy az árfolyamkockázat viselése - eltérő rendelkezés, illetve a felek eltérő megállapodása hiányában - korlátozás nélkül a kölcsönt felvevő fogyasztóra hárul. Ebből - a 2/2014. számú PJE határozat 1. pontjára és az ahhoz fűzött indoklásra is figyelemmel - az következik, hogy a deviza alapú kölcsönszerződés árfolyamkockázatra vonatkozó, az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő rendelkezései a főszolgáltatást megállapító szerződési feltételnek minősülnek, ezért tisztességtelenségük - az Irányelv 4. cikk (2) bekezdése és azt a magyar jogba átültető rPtk. 209. § (5) bekezdése alapján - csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha a szerződéskötéskor tartalmuk a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is tekintettel az átlagos fogyasztó számára nem volt világos és nem volt érthető. Ebből a szempontból annak van jelentősége, hogy a szerződés szövege és a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatás alapján a fogyasztó képes volt-e értékelni az árfolyamváltozás rá nézve esetlegesen hátrányos gazdasági következményeit is, azt, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa.
- [36] Vita esetén a pénzügyi intézményre hárul annak bizonyítása, hogy az árfolyamkockázat valós tartalmáról a szerződéskötést megelőzően világos és érthető tájékoztatást adott a kölcsönt felvevő fogyasztó részére. Amennyiben a szerződés szövegéből, vagy a fogyasztó által aláírt, illetve vele bizonyítottan közölt kockázatteltáró nyilatkozatból megállapítható, hogy a megfelelő tájékoztatás megtörtént, az ellenkező bizonyításáig úgy kell tekinteni, hogy az árfolyamkockázat korlátlanul őt terhelő volta a fogyasztó számára világos és érthető volt, illetve annak kellett lennie.
- [37] A tájékoztatási kötelezettség ugyanakkor nem terjedt ki az árfolyamváltozás várható irányára, előre nem látható mértékére, valószínűségére és a pénzügyi intézménynek arról sem kellett nyilatkoznia, hogy a szerződés futamideje alatt mi lehet az árfolyamváltozás felső határa.

- [38] Az árfolyamkockázatról történő tájékoztatásra nézve az EUB a C-186/16., a C-51/17. és a C-227/18. számú határozataiban sem állított fel a fentieknél szigorúbb követelményrendszert.
- [39] A perbeli esetben a szerződéskötés napján a felperes aláírt egy külön okiratba foglalt „Kockázatfeltáró nyilatkozat és tájékoztató a Központi Hitelinformációs Rendszerről” megnevezésű okiratot, amely a deviza alapú kölcsön mibenlétéről, a vételi és eladási árfolyamok különbözőségéről és az árfolyamváltozásnak, illetve kamatváltozásnak a törlesztőrészekre gyakorolt hatásáról is közérthető tájékoztatást nyújtott, amelyből egyértelműen kiderült, hogy az árfolyamváltozásból eredő minden költség a felperest terheli. Az alperes által nyújtott tájékoztatás a korábban már részletesen ismertetett követelményeknek megfelelő, világos és érthető, tisztességes tájékoztatás volt.
- [40] Helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság azt is az ítéletében, hogy a szerződéskötés előtt megállapodásba foglalták a felek, hogy a felperes megismerte a gépjárműfinanszírozási tájékoztatóban foglalt hitelezői tájékoztatást, mivel a 2009. június 9-i keltű Megállapodás megnevezésű felperes által is aláírt okirat ezt a nyilatkozatot tartalmazza. Annak, hogy ez az okirat a Pp. 196. § (1) bekezdés d) pontja szerinti magánokiratnak minősül-e, nincs jelentősége, az okirat egyszerű okiratként is tartalmazza a felperes nyilatkozatát. A nyújtott tájékoztatás tartalma azonban - a felperes helyes hivatkozása szerint - valóban nem állapítható meg, az alperes a tájékoztató felperessel történt közlését nem igazolta a perben. Ennek azonban nem volt perdöntő jelentősége, tekintettel a felperes által aláírt kockázatfeltáró nyilatkozatra és annak tartalmára.
- [41] A felperes által okirattal igazoltan is megismert tartalmú 2009. június 25-i tájékoztatással szemben a szerződésben az árfolyamkockázatra vonatkozóan nem szerepelt olyan információ, amelynek alapján a szerződéskötéskor a felperes alappal gondolhatta úgy, hogy az általa viselendő árfolyamkockázat nem valós vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli. A perben a felperesnek kellett volna azt bizonyítania - amint azt a 2/2014. PJE határozat indokolása III.1. pont utolsó bekezdése is rögzíti -, hogy a szerződésben foglalt megfelelő tartalmú kockázatfeltáró nyilatkozat ellenére az alperestől szóban olyan eltérő tartalmú tájékoztatást kapott, amely alapján alappal gondolhatta úgy, hogy az általa viselendő árfolyamkockázat nem valós, annak nincs reális valószínűsége, vagy az bizonyos mértékben korlátozott, van egy maximuma. Ilyen körülményre azonban a felperes nem hivatkozott és nem is bizonyított.
- [42] A perben arra nézve nem merült fel adat, hogy az aláírását megelőzően a felperesnek nem állt elegendő idő rendelkezésére a szerződés áttanulmányozására, vagy hogy őt a szerződés aláírásában, üzleti akarata kialakításában bárki sürgette, az ajánlat megfontolásában akadályozta volna. Ilyen körülmények között közömbös a felperes azon hivatkozása, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozat nem állt kellő időben a rendelkezésére a szerződéskötést megelőzően. Ezzel összefüggésben helytállóan rögzítette az elsőfokú bíróság a „kellő idő” relativitását, azt hogy a fogyasztó akkor írja alá szerződési nyilatkozatát, ha a világos és érthető tájékoztatásba foglaltakat mérlegre téve döntött, azaz ha a tájékoztatás világos és érthető, annak ismeretében a fogyasztó a szerződést aláírja, akkor az kellő időben rendelkezésére állt ahhoz, hogy szerződési szándékát annak ismeretében kialakítsa. Ellenkező esetben lehetősége lett volna további felvilágosítást vagy gondolkodási időt kérni, ez a szerződéses együttműködési kötelezettsége körében a rPtk. 205. § (3) bekezdése alapján kötelessége is, ennek elmulasztására utóbb alappal nem hivatkozhat.
- [43] Mindezek alapján a felperes megalapozatlanul hivatkozott az árfolyamkockázatról kapott tájékoztatás tisztességtelenségére. Ebből következően a felperes arra is megalapozatlanul

hivatkozott, hogy az árfolyamkockázat fogyasztóra történő telepítése a szerződéses egyensúlyt az alperes javára indokolatlanul és egyoldalúan, a jóhiszeműség és tisztesség követelményébe ütközően bontja meg.

- [44] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - részben kiegészített indokolással - a rPp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [45] A Fővárosi Ítéltábla az eredménytelenül fellebbező felperest a rPp. 239. §-a szerint alkalmazandó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdései alkalmazásával mérlegeléssel, a ténylegesen kifejtett munkával arányban álló, a jogi képviselő munkadíjából álló másodfokú perköltsége megfizetésére.

Budapest, 2020. november 3.

. Kurucz Zsuzsánna s.k.
a tanács elnöke

. Gráner Zsófia s.k.
előadó bíró

dr. Felker László s.k.
bíró